

POVINNÝ VÝTISK
Krajská knihovna
Karlovy Vary

Skalní kresby australských domorodců (Aborigini), příběhy a historické archivy jsou zdrojem, ze kterého čerpá astrofyzik Dr. Ragbir Bhathal (vpravo) z University of Western Sydney informace o původní australské historii a o tom, jak v ní byly chápány hvězdy jižní oblohy.

miš vědět, je to součástí našeho dědictví," říká Dr. Bhathal.

Astronomie domorodců není jednotná, protože v různých částech země žije mnoho různých národů. Z tohoto důvodu pak stejné hvězdy často mají různý význam.

V Arnhemské zemi je Jižní kříž žralokem honícím rejnoka, ale už pro další skupinu domorodců je to Bílý Duch gumovníku se dvěma žlutými papoušky, sedícími vedle sebe v jeho větvích. A podobně je tomu i u dalších kultur, Inků, starověkých Číňanů, původních Američanů nebo v arabských zemích.

Podle: ABC.net.au

nočním lovu stejně jako pomůcku při ústním předávání historie formou báji. Tak si domorodci spojili bohatou mytologii s astronomií, říká Dr. Bhathal.

Domorodí astronomové pojmenovali souhvězdí po živočiších, s nimiž sdíleli kontinent, jako byli klokani, papoušky nebo ryby. Například, naše souhvězdí Orion u nich představuje pštrosa Emu.

Právě tak jako staří Řekové, umístili i australští domorodci svou mytologii a svá božstva

Orionem australských domorodců byl pštros Emu

Bohatství astronomických informací našel v záznamech a kresbách ukrytých v archívech Australské národní knihovny. Ty zahrnují zápisky státních úředníků, pastorů, spisovatelů, učenců a průzkumníků, kteří mluvili s místními domorodci a dokumentovali jejich příběhy, když projížděli podivnou novou jižní zemí. Nakonec sám procestoval celou Arnhemskou zemi, aby slyšel domorodé příběhy z první ruky.

Domorodí Australané byli prvními, kteří znamenali hvězdy jižní polokoule. Používali je k orientaci při

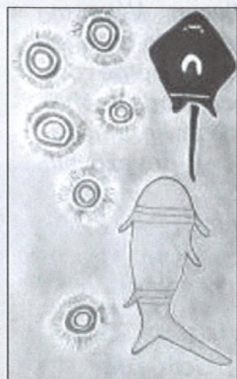
na oblohu, tvrdí Dr. Bhathal. A domorodé příběhy o nich pomáhají vysvětlit sociální vztahy a původ života.

Jižní kříž u domorodců představuje rejnok, kterého honí žralok. Mléčná dráha je řeka plná ryb a žijí tam „nebeští lidé“. Magellanova mračna představují starého muže a ženu u táborového ohně a Slunce je vejce vyhozené na oblohu.

Bhathal, který je ředitelem univerzitní hvězdárny říká, že domorodá astronomie sloužila k výuce dětí, právě tak, jako je starověká řecká astronomie obsažena v osnovách historie moderní astronomie.

Říká také, že systémy původních Australanů nemusí mít pro moderní západní astronomii nutně nějakou další vědeckou hodnotu, ale ukazují, jak různí lidé různě vnímají vesmír.

„Myslím, že každé dítě v Austrálii by mělo o domorodé astrono-

• Obsah

Orionem australských domorodců byl pštros... 2267

Mléčná dráha v legendách a mýtech ... 2268

ted' už to víme: nejsme odtud ... 2270

transfigurované tuky ... 2273

studená fúze do každé domácnosti! ... 2274

globální oteplování ... 2276

solární vítr a klimatické změny ... 2280

život za etanol ... 2282

USA, NATO a Izrael rozmístují nukleární ... 2290

k některým otázkám přístupu k dějinám ... 2294